

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Cap. Clericus penult.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

plendum esse, & postea solutum repeti, ut de usuris solutis dicitur in *c. Debitores 6, sup. eod.* Ita tamen, quod ratione juramenti jurans protestetur se solvere; alioquin si sponte solverit, censetur per hanc solutionem spontaneam purgasse omnem metum, *l. 1, C. eod. tit. Quod metus causa. Secus*

puto, ubi quis dolo adversarii ex falsa causa indutus juramentum præstitit; nam hoc casu magis pacto juramentum non valere, quod consensus defuerit in jurare, *per text. in l. In causa cognitione 17, circa princ. D. De minoribus.*

In Cap. Clericus penult.

SUMMARI A.

1. Testimonium testis sub juramento alteri prius præstito non subsistit.
2. Juramentum non extenditur ad ea, super quibus non fuit juratum.

HAc Decretali Clericus, qui in statuta Ecclesie juravit, & postea per idem juramentum promisit, se aliud subsequens statutum servaturum, non tenetur vi eiusdem jura-

menti ad hoc statutum. † Unde eleganter fit, non valere testimonium testis, qui deponit sub juramento, quod domino suo vel alteri antea præstitit, eo quod hoc testimonium iniuratum fit, subsequenter non subsistat, *per h. text. juncto cap. Nuper 21, sup. De testib. & l. Jurisjurandi 8, C. eod. tit.* † Quomodo enim illud sub juramento antea præstito contineri dicemus, de quo minime tempore præstiti juramenti fuit cogitatum? *cap. Veniens & ibi latius dixi sup. eod.*

In Cap. ultimum.

SUMMARI A.

1. Juramentum voluntarium qui deserant, & quid operetur
2. Juramentum necessarium deseratur in supplementum probationis.
3. Iudiciale quis deserat, & an delatum recusari possit.
4. Actore nihil omnino probante an reus cogi possit ad jurandum.

HOc Cap. agitur de juramento decisorio, hoc est, quod ad decidendam litem pertinet; quod tunc fit, ubi à parte parti, vel à iudice juramentum deferatur. A parte parti deferatur juramentum vel extra iudicium, vel in iudicio. Extra iudicium, cum ex conventionione pars parti offert juramentum in causa inter se controversa, quod & idcirco Voluntarium dicitur, *l. 2, & passim D. De iurejur. & in §. item si quis Instituit. De actionib.* quibus locis dicitur, hoc juramentum habere vim transactionis, solutionis; adeoque maiorem, quam res iudicata habet, paritque exceptionem reo, si is juraverit, *§. aquè si debitor Instituit De except.* si actor, actionem in factum, *l. Actor 8, C. De reb. cred.* aut actionem ex ipso contractu juravit actor, *l. Si duo 13, §. si quis iuraverit D. De iurejur.* de quo tamen hoc Cap. non agi-

tur, sed tantummodò de juramento Judiciali, quod scilicet deferatur in iudicio, vel ab uno litigantium alteri, vel ab ipso iudice, in defectum probationis.

Et hoc à iudice delatum dicitur Necessarium, quia id necessariò defertur iudex, quando de iustitia causæ addubitat, propterea quod videat actorem pro se habere unum testem, vel aliam præsumptionem, ita ut hæreat iudex, actor ne reus meliorem causam foveat: tunc enim quia iniquum esset, reum plane absolvere, vel condemnare, inductum est à iure hoc juramentum, ut id iudex alteri litigantium, actori videlicet vel reo, pro personarum & causæ circumstantiis deferat, *l. In bona fidei 3, C. De reb. cred. & text. hic in fin.* atque idcirco vulgò hoc juramentum Supplementarium appellatur.

Alterum verò, quod in iudicio à parte deferatur parti, Judiciale dicitur, non quod necessarium non sit iudiciale, quia & id in iudicio deferatur, sed denominatione specificâ: uti fit & in adoptione, quæ ut distinguatur ab arrogatione, quæ illi, qui sui juris sunt, adoptantur, nomen adoptionis remanet in adoptatis, qui alieni iuris sunt, *tit. Instit. De adopt. in princ.* Hoc igitur juramentum iudiciale deferatur in iudicio à parte parti, sed approbante iudice, *l. pen. §. sed juramento C. De*